

การวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ของคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อพรรณาลักษณะส่วนบุคคลและสังคมของบุคลากรในสังกัด คณะวิทยาศาสตร์ (2) เพื่อศึกษาว่าบุคลากรของคณะวิทยาศาสตร์มีการรับรู้ในเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษามากน้อยเพียงใด (3) เพื่อทราบถึงลักษณะของการมีส่วนร่วมของบุคลากรในกระบวนการประกันคุณภาพภายใน ในขั้นตอนการควบคุมคุณภาพ การตรวจสอบคุณภาพ และการประเมินคุณภาพ ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ คือ บุคลากรของคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 49 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม ซึ่งผ่านการทดสอบความตรงในเนื้อหาและความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม การเก็บข้อมูลได้ดำเนินการเดือนเมษายน 2546 และนำข้อมูลมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วย โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ลักษณะส่วนบุคคล และสังคมของบุคลากรคณะวิทยาศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงและมีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาโท มีระยะเวลาการรับราชการเฉลี่ย 9.57 ปี อายุเฉลี่ย 37 ปี ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นข้าราชการพลเรือนสายวิชาการ และมีประสบการณ์การเข้าร่วมประชุม สัมมนา ฝึกอบรม ที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษา และผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา

สำหรับการรับรู้ในเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรในคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีการรับรู้ระดับมากในด้าน บทบาทและหน้าที่ของตนเองในการดำเนินการด้านการประกันคุณภาพการศึกษา และการมีส่วนร่วมในกระบวนการการประกันคุณภาพการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีส่วนร่วมแบบได้รับการเลี้ยงดู (domestication) โดยผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องเป็นเพียงผู้รับสนองนโยบายเพื่อไปปฏิบัติกิจกรรมนั้น ๆ ตามที่ผู้บริหารระดับสูงเป็นผู้กำหนด และลักษณะการมีส่วนร่วมแบบได้รับการช่วยเหลือ (assistencialism) โดยผู้บริหารยังคงใช้อำนาจในการตัดสินใจและสั่งการให้บุคลากรปฏิบัติ ซึ่งการมีส่วนร่วมทั้ง 2 ลักษณะ นับว่าเป็นการมีส่วนร่วมในลักษณะจอมปลอม (pseudo participation)

The research was conducted to study the participation of personnel in the implementation of quality assurance in education of the Faculty of Science at Maejo University. The main objectives were: 1) to determine the personal and social characteristics of the Faculty of Science personnel; 2) to study the level of knowledge these personnel had about quality assurance in education; and 3) to understand the nature of participation of personnel in the internal process of quality assurance in terms of quality control, testing and assessment stages. Data were collected from 49 personnel of the Faculty of Science (Maejo University). Using pre-tested questionnaire/interviews, data were collected in April 2003. Then, the analysis was done through the statistical software packaged program for social science research.

Results of the study on the personal and social characteristics of respondents showed that majority of them were female, had completed the master's level in education, had an average of 9.57 years in government service with average age of 37 years, and worked as full-time non-teaching academic personal. Many respondents had participated in meetings, seminars and trainings related to quality assurance in education and the majority of them had experienced in working on quality assurance in education.

Further results showed that most of the respondents had knowledge about education quality assurance in terms of their own roles and duties in implementing and participating in the process of quality assurance in education. Moreover, personnel's participation was in the form of domestication in which personnel involved served to reflect the policy to implement the activities based on the directives of the administrators and higher level staff. The nature of participation was assistencialism which meant that the administrators used their authority to decide and order the personnel to implement the activities. These two forms of participation were considered pseudo-participation.